

Ośrodek Pomocy Społecznej w Mieścisku

Sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny za 2023 rok

Mieścisko, marzec 2024 rok

Ośrodek Pomocy Społecznej w Mieścisku od 2012 roku zgodnie z ustawą z dnia 09 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2024, poz. 177 ze zm.) realizuje zadania, które ukierunkowane są na wspieranie rodzin przeżywających trudności zaburzające sprawność funkcji opiekuńczo – wychowawczych. Podstawą działań jest nie tylko przywrócenie rodzinie zdolności do właściwego wypełniania funkcji rodzicielskich, ale również pełnego uczestnictwa w życiu społecznym z uwzględnieniem zasobów własnych oraz źródeł wsparcia zewnętrznego.

Wobec powyższych założeń wspieranie rodziny na terenie Miasta i Gminy Mieścisko odbywało się w formie pracy z rodziną i pomocy w opiece i wychowywaniu dzieci. Działania te miały na celu zapewnienie dzieciom pełnego zakresu bezpieczeństwa, harmonijny rozwój i przyszłą samodzielność życiową.

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej rodzina może otrzymać wsparcie poprzez następujące działania:

- instytucji i podmiotów działających na rzecz dziecka i rodziny,
- placówek wsparcia dziennego (opiekuńcze, specjalistyczne, praca podwórkowa realizowana przez wychowawcę),
- rodzin wspierających.

Na terenie Miasta i Gminy Mieścisko szczególne miejsce w tych działaniach zajmowała praca asystenta rodziny z rodziną, która była prowadzona w miejscu jej zamieszkania w oparciu o plan pracy z rodziną, sporządzony we współpracy z członkami rodziny i w konsultacji z pracownikiem socjalnym.

Praca asystenta polegała w szczególności na:

- pracy w rodzinie, z rodziną i dla rodziny,
- kształtowaniu kompetencji rodziców w różnych obszarach, takich jak prowadzenie gospodarstwa domowego, dbałość o zdrowie, wychowanie i opiekę nad dziećmi,
- poszukiwaniu trafnych rozwiązań opiekuńczo - wychowawczych,
- dążeniu do osiągnięcia przez rodzinę podstawowego poziomu stabilizacji życiowej,
- pomocy w rozwiązywaniu problemów socjalnych, psychologicznych i wychowawczych oraz problemów dotyczących uzależnienia rodziców od alkoholu,
- wspieraniu aktywności społecznej rodzin, motywowaniu ich członków do podnoszenia kwalifikacji zawodowych oraz udzielania pomocy w poszukiwaniu pracy zarobkowej,
- kształtowaniu prawidłowych wzorców rodzicielskich i umiejętności psychospołecznych,

- udzielaniu wsparcia dzieciom, w szczególności poprzez udział w zajęciach psychoedukacyjnych, podejmowaniu działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i ich rodzin,
- niedopuszczeniu do oddzielenia dziecka od rodziny biologicznej i umieszczeniu go w pieczy zastępczej,
- stałej współpracy z jednostkami samorządowymi, podmiotami i osobami specjalizującymi się w działaniach na rzecz dziecka i rodziny oraz z zespołem interdyscyplinarnym.

W 2023 roku Ośrodek Pomocy Społecznej w Mieścisku zatrudniał 1 asystenta rodziny (na umowę zlecenia), który wsparciem obejmował **9 rodzin**. W ciągu roku z 6 rodzinami zaprzestano wsparcia w tym: z 2 rodzinami ze względu na zmianę miejsca zamieszkania poza teren Miasta i Gminy Mieścisko, a z 4 osiągnięto pozytywne rezultaty. Asystent ogólnie pracował z 41 osobami, w tym z 25 dzieci, realizując zadania zawarte w planie pracy z rodziną. Asystent w ciągu całego roku wizytował środowiska w wymiarze **5 - 10 godzin** miesięcznie w jednej rodzinie, w zależności od potrzeb, ogółem **209** razy, w liczbie **490** godzin. Każda wizyta oraz inne podejmowane działania na rzecz rodziny były odpowiednio dokumentowane i określały wykonaną pracę z rodziną oraz zadania do realizacji w następnych spotkaniach.

Na realizację zadania w zakresie wspierania rodziny w 2023 r. wydatkowano środki finansowe ogółem **18.733,88 zł**; w tym:

- opłacono przedłużenie licencji oprogramowania w kwocie **622,28 zł**
- zatrudnienie asystenta rodziny w kwocie **18.111,60 zł** w tym znajduje się jednorazowe dofinansowanie dodatku do wynagrodzenia w kwocie **480,00 zł**

(środki finansowe pozyskano w ramach Rządowego Programu wspierania rodziny „Asystent rodziny w 2023r.”). Zatrudnienie asystenta rodziny dofinansowano na okres 2 miesięcy, tj. listopad i grudzień 2023 rok. w kwocie **2.117,52 zł** (środki finansowe pozyskano w ramach Rządowego Programu wspierania rodziny „Asystent rodziny w 2023r.”).

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej inną formą opieki nad dzieckiem jest piecza zastępcza, która sprawowana jest w przypadku niemożności zapewnienia dziecku opieki i wychowania przez rodziców. Wyróżniamy dwie formy pieczy zastępczej: rodzinną i instytucjonalną.

- rodzinna: rodzina zastępcza (spokrewniona, niezawodowa, zawodowa, w tym zawodowa pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego i zawodowa specjalistyczna), rodzinny dom dziecka,

- instytucjonalna: placówka opiekuńczo-wychowawcza, regionalna placówka opiekuńczo-terapeutyczna oraz interwencyjny ośrodek preadopcyjny.

Pieczą zastępczą zapewnia pracę z rodziną umożliwiającą powrót dziecka do rodziny lub gdy jest to niemożliwe - dążenie do przysposobienia dziecka, a w przypadku braku możliwości jego przysposobienia – opiekę i wychowanie w środowisku zastępczym, przygotowanie dziecka do godnego, samodzielnego i odpowiedzialnego życia, pokonywania trudności życiowych zgodnie z zasadami etyki, nawiązywania i podtrzymywania bliskich, osobistych i społecznie akceptowanych kontaktów z rodziną i rówieśnikami, w celu łagodzenia skutków doświadczania straty i separacji oraz zdobywania umiejętności społecznych, a także zaspokojenie potrzeb emocjonalnych dzieci, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb bytowych, zdrowotnych, edukacyjnych i kulturalno - rekreacyjnych. W realizację zadań na rzecz umacniania rodziny aktywnie włączali się pracownicy socjalni, a ich praca w szczególności polegała na :

- instruktażu informacyjnym w zakresie wzmacniania wartości i roli rodziny,
- monitorowaniu rodzin z dziećmi, w których istniało podejrzenie nieprawidłowości w pełnieniu funkcji opiekuńczo- wychowawczych,
- stałym kontakcie z rodzinami objętymi pracą asystenta rodziny,
- propagowaniu w środowisku lokalnym roli i zadań asystenta rodziny,
- współpracy z kuratorem sądowym, pedagogiem szkolnym, lekarzem, pielęgniarką środowiskową, policją, zespołem interdyscyplinarnym, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Wągrowcu oraz innymi instytucjami i podmiotami działającymi na rzecz dziecka i rodziny.

W roku sprawozdawczym 18 dzieci przebywało w pieczy zastępczej, czyli w rodzinach niezawodowych i spokrewnionych, w tym:

- 9 dzieci w niezawodowych rodzinach zastępczych,
- 9 dzieci w rodzinach spokrewnionych.

W ciągu 2023 roku nie umieszczono żadnego dziecka w pieczy zastępczej.

Na koniec roku sprawozdawczego w pieczy zastępczej pozostaje 18 dzieci.

Zgodnie z w/w ustawą, w przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka lub w placówce opiekuńczo-wychowawczej, gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki w wysokości:

- 1) 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka –w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
- 2) 30% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;

3) 50% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

Wobec powyższego procentowa odpłatność kształtowała się następująco:

- za 10 dzieci – odpłatność wynosiła **50%** kosztów utrzymania,
- za 4 dzieci – odpłatność wynosiła **30%**, od listopada 2023r. **50%** wydatków,
- za 2 dzieci – odpłatność wynosiła **30%**, od sierpnia 2023r. **50%** wydatków,
- za 1 dziecko – odpłatność wynosiła **30%**, od maja 2023r. **50%** wydatków,
- za 1 dziecko - odpłatność wynosiła **10%**, od czerwca 2023r. **30%** wydatków.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Mieścisku na opłacenie pobytu dzieci w pieczy zastępczej w ramach środków własnych poniósł wydatki w łącznej wysokości **106.456,21 zł**, w tym:

- **66.017,47 zł** wynosił koszt utrzymania dzieci w niezawodowych rodzinach zastępczych,
- **40.438,74 zł** koszt pobytu dzieci w rodzinach spokrewnionych.

W zakresie realizacji zadań wynikających z ustawy o wspieraniu kobiet w ciąży i rodzin „Za Życiem” w roku sprawozdawczym wypłacono 1 rodzinie świadczenie w wysokości 4.000,00 zł z tytułu urodzenia dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu. Kobiecie zapewniono dostęp do informacji w zakresie rozwiązań wspierających rodziny.

W roku sprawozdawczym zrealizowano zgłaszane potrzeby przez pracowników socjalnych w zakresie wsparcia rodziny. Nie zaistniała potrzeba zatrudnienia rodziny wspierającej. Nie wystąpiły również okoliczności umieszczenie dziecka w instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Ośrodek Pomocy Społecznej nadal będzie realizował zadania określone w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, oraz w ustawie o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za Życiem” jak również zadania określone w Gminnym Programie Wspierania Rodziny na lata 2022 - 2024 poprzez:

- zatrudnienie asystenta rodziny, który stanowi główne ogniwo w pracy z rodziną,
- zatrudnienie rodziny wspierającej , jeżeli wystąpi taka konieczność,
- prowadzenie stałego monitoringu rodzin z dziećmi przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, celem utrzymania dzieci w ich naturalnym środowisku,
- podejmowanie działań profilaktycznych poprzez doskonalenie metod pracy z rodziną na rzecz pozostawania lub powrotu dziecka do rodziny,
- realizowanie różnych formy pomocowych,
- utrzymywanie stałej współpracy z instytucjami i podmiotami działającymi na rzecz dziecka i rodziny.

W celu osiągnięcia zamierzonych efektów konieczne jest dalsze współdziałanie wielu służb i organizacji działających na rzecz rodziny i dzieci, bowiem wyłącznie praca zespołowa stanowić będzie pełne i kompleksowe wsparcie.

Kierownik
Ośrodka Pomocy Społecznej
w Mieścisku

/-/ Irena Woźniak